

Sygn. akt III CZ 59/09

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa A.K.

przeciwko Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Rejonowego

w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 grudnia 2009 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 28 lipca 2009 r., sygn. akt [...],

**oddala zażalenie nie obciąża powódki kosztami postępowania
zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powódki A.K. wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 8 czerwca 2009 r. (k. 258 akt sprawy). Stało się tak dlatego, ponieważ powódka nie wniosła opłaty podstawowej w wysokości 30 zł od złożonej apelacji zgodnie z art. 14 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.), a w niniejszej sprawie miał zastosowanie jeszcze przepis art. 130² § 3 k.p.c. (art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (...), Dz. U. Nr 234, poz. 1571).

W zażaleniu na postanowienie z dnia 28 lipca 2009 r. (k. 271 akt sprawy) powódka stwierdziła, że od dnia 1 lipca 2009 r. przepis art. 130² § 3 k.p.c. uległ zmianie (uchylono postanowienie art. 130² § 2, 3 i 4 k.p.c.); obowiązuje obecnie tylko przepis art. 130² § 1 i § 2 k.p.c. Oznacza to, że w terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma strona może uiścić brakującą opłatę (art. 130² § 1 k.p.c.). W terminie tym powódka złożyła pismo z dnia 7 sierpnia 2009 r., uiszczając jednocześnie opłatę podstawową w wysokości 30 zł (kwotę tę uiścił z własnych funduszy adwokat powódki ustanowiony z urzędu). Skarżąca sugerowała, aby to ostatnie pismo potraktować jako zażalenie powódki na postanowienie z dnia 28 lipca 2009 r., mimo że „nie odpowiada ono pod względem formy wymogom zażalenia”. Wyjaśniła też, że nie opłacenie opłaty podstawowej od złożonej apelacji nastąpiło przez zwykłe przeoczenie, a była już zwolniona od obowiązku ponoszenia opłaty podstawowej w obu instancjach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ocena zażalenia powódki uzależniona jest od rozstrzygnięcia dwóch kwestii. Po pierwsze, czy w chwili wnoszenia apelacji powódka była zobowiązana do uiszczenia opłaty podstawowej przewidzianej w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Po drugie, czy w tym czasie obowiązywał przepis art. 130² § 3 k.p.c. i jakie konsekwencje procesowe powodowało wniesienie apelacji bez dokonania stosownej opłaty.

Powódka była zwolniona w całości od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w obu instancjach (postanowienie z dnia 25 stycznia 2007 r., k. 24 akt sprawy); została jednak wezwana do uiszczenia kwoty 30 zł tytułem opłaty podstawowej w terminie jednego tygodnia od daty otrzymania wezwania pod rygorem zwrotu pozwu (k. 26 akt). Opłata ta została uiszczona (k. 28-29 akt). Wnosząc w dniu 16 lipca 2009 r. apelację od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 8 czerwca 2009 r. (rozstrzygającego o roszczeniu powódki przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego, k. 230 akt), powódka – reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu – nie uiściła opłaty podstawowej w wysokości 30 zł (por. k. 245 akt). Zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego o odrzuceniu apelacji z powodu jej nieopłacenia zostało doręczone pełnomocnikowi powódki w dniu 5 sierpnia 2009 r. (k. 265 akt), a w dniu 7 sierpnia 2009 r. złożył on pismo procesowe nazwane „uzupełnieniem opłaty sądowej w kwocie 30 zł” (k. 266 akt), powołując się na treść art. 130² § 2 k.p.c. (po zmianie art. 130² k.p.c. przez ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. – Dz. U. Nr 234, poz. 1571, obowiązującej od dnia 1 lipca 2009 r.).

Nie można podzielić stanowiska strony skarżącej, że była ona „od początku procesu zwolniona od opłaty podstawowej” (s. 2 zażalenia). Jak już wspomniano, postanowienie o zwolnieniu powódki od kosztów sądowych w całości zapadło w dniu 25 stycznia 2007 r. Tymczasem zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 21, poz. 123), do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy (nowelizującej), tj. do dnia 10 marca 2007 r. stosuje się przepisy dotychczasowe. Do tego dnia obowiązywał m. in. przepis art. 14 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zgodnie z którym opłatę podstawową pobiera się także od podlegających opłacie pism, wnoszonych przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych przez Sąd, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Niniejsza sprawa została wszczęta na pewno przed dniem 10 marca 2007 r. (pозew złożono w sierpniu 2006 r., k. 2; odpowiedź na pozew 6 marca 2007 r.). Zmiana treści art. 100 ust. 2 (w rezultacie uchylecia art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) nie obejmuje zatem spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r.

o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, tj. przed dniem 10 marca 2007 r. W sprawach tych aż do ich prawomocnego zakończenia stosuje się przepis art. 100 ust. 2 i art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. w brzmieniu sprzed wspomnianej nowelizacji (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2008 r., II UZ 47/07, OSNP 2009, z. 9/10, poz. 129; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 48/08, OSNC 2009, z. 7-8, poz. 102 i powołane orzecznictwo w jej uzasadnieniu). Oznacza to, że obowiązek zapłaty opłaty podstawowej (wynikający z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r.) istniał także w dniu wniesienia przez powódkę apelacji w lipcu 2009 r. (k. 245 akt).

Powstaje jeszcze kwestia oceny skutków procesowych wniesionej przez powódkę apelacji w lipcu 2009 r. Skarżąca przyjmuje, że znalazł zastosowanie art. 130² § 2 k.p.c., obowiązujący po uchyleniu art. 130² § 3 i § 4 k.p.c. (ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego). Należy jednak zwrócić uwagę na treść art. 8 tej ustawy. Stwierdza on wprost, że przepisy tej ustawy stosuje się do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie, tj. po dniu 1 lipca 2009 r. (art. 9 ustawy). Skoro niniejsza sprawa została wszczęta – jak wspomniano – w końcu 2006 r. (późniejsze rozszerzenie powództwa nie ma w tym względzie znaczenia), a więc przed dniem 1 lipca 2009 r., nadal obowiązywał w niniejszej sprawie przepis art. 130² § 3 k.p.c., przewidujący określone rygory procesowe w związku z wniesieniem apelacji i brakiem uiszczenia stosownej opłaty, w tym – opłaty podstawowej (art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r.). Sąd Apelacyjny trafnie zatem powołał się na przepis art. 130² § 3 k.p.c. i odrzucił apelację z powodu jej nieopłacenia.

Z przedstawionych względów należało oddalić zażalenie jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.). O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono stosownie do postanowień art. 102 k.p.c.